

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 22 stycznia 2016 r.

Poz. 509

UCHWAŁA NR 0102-541/15
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W OLSZTYNIE

z dnia 14 grudnia 2015 r.

w sprawie badania zgodności z prawem uchwały Nr XVI/112/2015 Rady Miejskiej w Giżycku z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie opłaty miejscowej.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 1515)

uchwała, co następuje

stwierdza się nieważność § 3 ust. 2 i ust. 5 uchwały Nr XVI/112/2015 Rady Miejskiej w Giżycku z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie opłaty miejscowej.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Giżycku na sesji w dniu 19 listopada 2015 r. podjęła uchwałę Nr XVI/112/2015 w sprawie opłaty miejscowej. W dniu 08 grudnia 2015 r. uchwałę tę przedłożono Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Olsztynie, celem zbadania jej postanowień pod względem zgodności z prawem. Pismem z dnia 11 grudnia 2015 r. zawiadomiono Miasto Giżycko, że uchwała ta będzie rozpatrywana na posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie (zwane dalej: Kolegium Izby) w dniu 14 grudnia 2015 r. Zgodnie z art. 18 ust. 3 powołanej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w posiedzeniu kolegium izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. Przedstawiciel Miasta Giżycka nie uczestniczył w posiedzeniu Kolegium Izby. Stosownie do art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, orzekanie o nieważności uchwał i zarządzeń, w sprawach wymienionych w art. 11 ust. 1 w/w ustawy, zastrzeżono dla kolegium regionalnej izby obrachunkowej. Przepis art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych stanowi, że właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa. Kolegium Izby badając przedmiotową uchwałę stwierdziło, co następuje: Rada Miejska w Giżycku w § 3 ust. 2 badanej uchwały wprowadziła zapis, iż „Za pobór opłaty miejscowej inkasentom przysługuje wynagrodzenie w wysokości 20 % zainkasowanych i terminowo odprowadzonych kwot na rachunek budżetu miasta.” Zgodnie z art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.) oraz art. 9 pkt 12 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1045), od 1 stycznia 2016 r. rada gminy w drodze uchwały może zarządzić pobór opłat lokalnych w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso, a także może wprowadzić obowiązek prowadzenia przez inkasentów ewidencji osób, o których mowa w art. 17 ust. 1, zobowiązanych do uiszczania opłaty miejscowej oraz określić szczegółowy zakres danych zawartych w tej ewidencji, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego poboru opłaty miejscowej. Przepis art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych upoważnił więc radę gminy wyłącznie do zarządzenia poboru danej opłaty (w tym przypadku opłaty miejscowej) w drodze inkasa oraz do określenia inkasentów i wysokości ich wynagrodzenia. Powyższy przepis nie wyposażył natomiast radę gminy do stanowienia dodatkowych uregulowań w przedmiocie inkasa i warunkowania wypłaty inkasentom wynagrodzenia od terminowego wpłacania przez nich pobranych podatków i opłat. Obowiązki inkasentów w zakresie m. in. terminowych płatności pobranych podatków i opłat wynikają wprost z mocy prawa – art. 9 i art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.), a zasady odpowiedzialności za niewykonywanie lub nienależyte wykonywanie tych obowiązków przez inkasentów oraz zasady postępowania organu podatkowego, ustalają unormowania art. 30 § 2 i § 3 oraz § 4 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa. Mając powyższe na uwadze, Kolegium Izby stwierdza, że zapisy § 3 ust. 2 przedmiotowej uchwały wykraczają poza kompetencje przysługujące Radzie Miejskiej w Giżycku. Ponadto Rada Miejska w Giżycku w § 3 ust. 5 wprowadziła zapis, iż „Dowodem pobrania opłaty miejscowej przez inkasenta jest urzędowo poświadczony pokwitowanie na blankiecie z kwitariusza przychodowego”. Zgodnie z cytowanym art. 19 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego (w tym przypadku Rada Miejska w Giżycku), został upoważniony wyłącznie do zarządzenia poboru danej opłaty (w tym przypadku opłaty miejscowej) w drodze inkasa oraz do określenia inkasentów i wysokości ich wynagrodzenia. Powyższy przepis nie uprawnia natomiast radę gminy do określenia szczegółowych zasad wykonywania przez inkasentów swoich obowiązków czy też wskazanie zobowiązań, w tym przypadku zobowiązanie do wydawania urzędowo poświadczonych pokwitowań na blankiecie z kwitariusza przychodowego. Kwestie wydawania pokwitowań i rozliczania inkasentów wskazane zostały w § 28 i § 29 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375). Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Izby stwierdza, że zapisy § 3 ust. 5 badanej uchwały wykraczają poza kompetencje przysługujące Radzie Miejskiej w Giżycku. Organy władzy publicznej, do których zalicza się organy samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), działają na podstawie i w granicach prawa. Akty prawa miejscowego, a niewątpliwie uchwała w sprawie opłaty miejscowej, jest takim aktem, winny być wydawane wyłącznie z upoważnienia ustawowego i nie mogą przekraczać jego zakresu. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie tego upoważnienia. Należy bowiem pamiętać, że w świetle art. 94 Konstytucji RP,

regulacje zawarte w akcie prawa miejscowego mają na celu jedynie „uzupełnienie” przepisów powszechnie obowiązujących rangi ustawowej, kształtujących prawa i obowiązki ich adresatów (m.in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 21 listopada 2012 r.; sygn. akt: II SA/Go 778/12). Na szczególną uwagę zasługuje również wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 15 stycznia 1997 r.: „Do działalności organów samorządu terytorialnego w sferze zobowiązań publicznoprawnych nie stosuje się zasady "co nie jest zakazane jest dozwolone", lecz regułę "dozwolone jest tylko to, co prawo wyraźnie przewiduje" ” (sygn. akt. III SA 534/96). Jednocześnie normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły. Zakazane jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych, co podkreślił Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 28 czerwca 2000 r. (K25/99, OTK2000/5/141). Zgodnie z ukształtowaną linią orzecniczą sądów administracyjnych, do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego (lub jej części) zaliczyć należy naruszenie: przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów, prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (np. wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. II SA/Wr 1459/97). Wobec powyższego Kolegium Izby postanowiło, jak w sentencji.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Na niniejszą uchwałę Kolegium RIO w Olsztynie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, w terminie 30 dni od daty jej otrzymania, za pośrednictwem tutejszej Izby.

**Prezes Regionalnej Izby
Obrachunkowej
w Olsztynie**

Iwona Bendorf-Bundorf